

UNITED NATIONS
United Nations Interim
Administration Mission
in Kosovo

NATIONS UNIES
Mission d'Administration
Intérimaire des Nations Unies
au Kosovo

UNMIK

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

ZAKON Br. 2003 / 7

O ARHIVSKOJ GRADJI I ARHIVIMA

Skupstina Kosova,

Na osnovu UNMIK-ovog pravilnika Br. 2001/9, od 15 maja 2001 Ustavnog Okvira o Privremenoj Samoupravi na Kosovu članova 5.1, 9.1.26,

U cilju uspostavljanja jednog modernog sistema arhiviranja koji će omogućiti efikasno čuvanje i uspesno korišćenje arhivske gradje, usvaja sledeci zakon:

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

- 1.1. Zakonom o arhivskoj gradji i arhivima (u nastavku: Zakon) utvrđuje se i uredjuje:
 - 1.1.1. Pravni status arhiva (u nastavku: arhivi)
 - 1.1.2. Vrste arhiva
 - 1.1.3. Delatnost arhiva
 - 1.1.4. Osnivanje, organizacija, finansiranje i funkcionisanje arhiva

- 1.1.5. Arhivska gradja i registraturski materijal
- 1.1.6. Stvaranje, čuvanje, zaštita i korišćenje arhivske gradje
- 1.1.7. Selekcioniranje
- 1.1.8. Dostava i prijem arhivske gradje
- 1.1.9. Arhivska mreža i arhivska služba
- 1.1.10. Upravljanje arhivama
- 1.1.11. Nadzor arhiva
- 1.1.12. Stručni, tehnički i pomoćni kadar arhiva
- 1.1.13. Ostala arhivska pitanja utvrđena zakonom, kao i ostalim aktima baziranim na njemu.

Član 2.

- 2.1. Javni arhiv je pravno lice.
- 2.2. Arhivi su institucije koje evidentiraju, primaju, čuvaju, konzerviraju, sredjuju, obradjuju i mogu da objavljuju arhivsku gradju i omogućavaju korišćenje iste za naučna istraživanja i stručan rad, kao i za ostale potrebe koje su od interesa za organe, organizacije, institucije, civilno-pravna lica i građane.
- 2.3. Arhiv obavlja javnu delatnost od posebnog značaja.
- 2.4. Arhiv obavlja svoju delatnost u skladu sa zakonom i ostalim aktima na njemu baziranim, kao i međunarodnim arhivskim standardima.
- 2.5. Arhivska služba u Kosovu je jedinstvena, integralna, nedeljiva i obavlja se na osnovu međunarodnih standarda i primenjuje se na celom Kosovu.

ARHIVSKA GRADJA

Član 3.

- 3.1. *Arhivska gradja* po ovom zakonu obuhvata celokupan izvorni i reprodukovani materijal (napisan, crtan, otkucan, fotografisan, filmovan, fonografisan, mehanografisan, mikroformati, mašinski čitanih zapisi, digitalni podaci, datoteke,

uključujući i programe i pomagala za njihovo korišćenje kao i sva ostala dokumenta stvorena na neki drugi oblik) od javnih i nejavnih organa, od pravnih ili fizičkih lica tokom njihove delatnosti, od trajne vrednosti za nauku, kulturu i za opšte javne potrebe.

- 3.2. Arhivska gradja nastaje odabiranjem iz registraturskog materijala.
- 3.2.1. *Registraturski materijal* obuhvata celokupan izvorni i reprodukovani materijal (napisan, crtan, otkucan, fotografisan, filmovan, fonografisan, mehanografisan, digitalno ili na neki drugi oblik zabeležen), knjige, kartoteke i ostale evidencije o tom materijalu, stvorenog radom javnih centralnih organa, opštinskih organa, institucija, organizacija i zajednica, političkih organizacija, nevladinih organizacija i ostalih udruženja i pravnih lica, pojedinaca koji samostalno obavljaju delatnost ili profesiju, od značaja za njihov operativni rad, sve dok iz njega nije izabrana arhivska gradja.
- 3.2.1.1. Registraturski materijal jeste celina zapisa, dokumenata nastalih ili primljeni tokom delatnosti rada pojedinih pravnih i fizičkih lica iz stava 3.2.1. ovog zakona.
- 3.3. Arhivska gradja obuhvata celinu dokumenata stvorenih tokom obavljanja delatnosti i aktivnosti subjekata iz stava 3.2.1. ovog clana, nezavisno od vremena i načina njihovog nastajanja i njihove vrste, kao i raznih dokumenata poreklom od međunarodne administracije koja je delovala ili deluje na Kosovu, neprejudicirajući privilegije i imunitet UNMIK-a i KFOR-a kao i direktive za sprovođenje njihovog mandata Rezulucijom 1244/99.

Član 4.

- 4.1. Arhivska gradja je zakonom zaštićena, bez obzira na vreme, mesto i način nastajanja, u čijoj je svojini i gde se nalazi.
- 4.1.1. Arhivska gradja i arhivi zaštićuju se i obezbeđuju od nadležnih organa.
- 4.2. Arhiv kao institucija od posebnog značaja je zakonom zaštićen.
- 4.2.1. Arhivska gradja je od istorijskog, kulturnog i naučnog značaja, ima svojstvo spomenika kulture i trajno se čuva.

Član 5.

- 5.1. Arhivska gradja stvorena delatnošću javnih i nejavnih organa i radom određenih pravnih i fizičkih lica čini celinu (arhivski fond) i u načelu se ne može deliti.
- 5.2. Arhivska gradja stavljena u arhiv je neopoziva i ne utudjiva.

- 5.2.1. Izuzetno od st.5.1., arhivska gradja, u skladu sa ugovorenim uslovima izmedju arhiva i davaoca arhivske gradje, može se opozvati.
- 5.3. Arhivska gradja čuva se kao celina i ne može se otudjiti, uništiti, niti zloupotrebiti. Uništavanje, otudjivanje ili zloupotreba kažnjave se po zakonu.

Član 6.

- 6.1. Arhivska gradja može biti javna i privatna.
- 6.2. Javna arhivska gradja stvara se od fizičkih lica i pravnih lica koji obavljaju javne poslove, delatnosti ili aktivnosti od opšteg interesa.
- 6.3. Privatna arhivska gradja stvara se od fizičkih i privatno pravnih lica koji obavljaju poslove, delatnosti ili aktivnosti od opšteg interesa.

POSEBNE ODREDBE

STVARAOCI I IMAOCI ARHIVSKE GRADJE

Član 7.

- 7.1. Stvaraoci i imaoци javne registratorske i arhivske gradje, u skladu sa odredbama ovog zakona, su javni i nejavni organi, odnosno fizička i pravna lica koja po bilo kom osnovu raspolažu materijalom, odnosno gradjom.
- 7.2. Stvaraoc i imalac javne i privatne arhivske gradje je dužan da arhivsku gradju koju poseduje prijavih radi evidentiranja nadležnom arhivskom autoritetu kao i da istu održava u skladu sa zakonskim odredbama i arhivskim standardima.
- 7.3. Stvaraoci i imaoци javne registratorske i arhivske gradje su dužni:
- da je čuvaju u urednom stanju i obezbedjuju je od oštećenja do predaje nadležnom arhivu;
 - da, na zahtev nadležnog arhiva, predstavljaju popis gradje i da informišu o svakoj promeni u vezi snjim;
 - da pribave mišljenje od nadležnog arhiva pre preduzimanja mera koja se odnose na njihovu gradju;
 - da redovno vrše odabiranja arhivske gradje iz registratorskog materijala;

- da omogućavaju arhivskim radnicima nadležnog arhiva da vrše stručni nadzor u pogledu čuvanja gradje;
 - da evidentiraju i razvrstavaju javnu arhivsku i registratorsku gradju prema utvrdjenom sistemu kancelariskog poslovanja;
 - da arhivsku gradju predaju nadležnom arhivu po isteku odredjenog roka;
 - da se pridržavaju uputstava nadležnog arhiva u vezi sa zaštitom gradje.
- 7.4. Imaoci i stvaraoci javne registratorske i arhivske gradje su obavezni da preduzmu posebne mere o zaštiti arhivske gradje za vreme vanrednih okolnosti.
- 7.5. Postojanje vanrednih mera, shodno ustavnom aktu, konstatuje i proglašava nadležni organ, dok potrebne mere čuvanja i zaštite arhivske gradje, na predlog Uprave kosovskih arhiva, utvrđuje Ministarstvo kulture, omladine i sporta .
- 7.5.1. Izuzetno od st. 7.5. zakona, u izvanrdno hitnim slučajevima, privremene mere utvrđuje i Uprava kosovskih arhiva. Po isteku okolnosti koja su nametnuli primenu st.7.4. ovog zakona, Ministarstvo kulture, omladine i sporta vrši ocenu preduzetih privremenih mera.
- 7.6. Stvaralac i imalac javne registratorske i arhivske gradje, treba da čuva, zaštiti i održava arhivsku gradju u skladu sa zakonskim zahtevima i arhivskim standardima.

Član 8.

- 8.1. U slučaju da stvaralac ili imalac arhivske gradje ne održava arhivsku gradju shodno čl.7. Zakona, ili postoji osnovana bojaznost da istu može oštetiti, odnosno uništiti, nadležni arhiv službeno preduzima zakonske mere u prilog njenog očuvanja, zaštite i održavanja
- 8.2. Stvaraocu i imaocu arhivske gradje, nadležni arhivski autoritet može da naloži preduzimanje potrebnih mera, ili, ukoliko on ne uspeva ili ih ne poštuje, da takve mere sam preduzima, ali o trošku stvaraoca, odnosno imaoca gradje.

ODABIRANJE

Član 9.

- 9.1. Stvaraoci i imaoци javne registratorske gradje, po isteku određenog roka vrste gradje, redovno iz nje vršiti odabiranje arhivske gradje, prema spisku sa rokovima čuvanja, komisijski i uz odobrenje nadležnog arhiva.
- 9.2. Postupak odabiranja arhivske gradje, kao i odredbe o merama, načinu vrednovanje, izrade spiskova sa rokovima čuvanja, redovnoj primeni odabiranja, utvrđuju se pravilnikom kojeg usvaja Ministarstvo kulture, omladine i sporta , na predlog Uprave kosovskih arhiva.
- 9.3. Stvaraoci i imaoци su dužni da, po odabiranju, uništavaju bezvredan registratorski materijal, kome je protekao rok čuvanja. Prilikom uništavanja moraju se preduzeti odgovarajuće mere radi zaštite tajnosti podataka, koji bi mogli da ugroze javne interese ili interese građana.
- 9.4. Mikrofilmovan, digitalizovan, ili na neki drugi način reprodukovan registratorski materijal, ne može se uništavati dok se iz njega ne vrši odabiranje arhivske gradje.

PRIJEM I PREDAJA ARHIVSKE GRADJE

Član 10.

- 10.1. Javna arhivska gradja predaje se arhivu u roku i na način utvrđen ovim zakonom i drugim odredbama.
- 10.2. Izvorna, sredjivana i registrovana na način i u roku utvrđenom između arhiva i imaoца arhivske gradje, arhivska gradja predaje se arhivu u celosti.
- 10.3. Imaoци arhivske gradje su dužni da arhivsku gradju stariju od 30 godina od njenog nastajanja, predaju nadležnom arhivu.
 - 10.3.1. U izuzetnim slučajevima, kada se ugrožava arhivska gradja kod imaoца ili nema uslova za čuvanjem, rok za predaju se može skratiti.
- 10.4. Primo-predaja arhivske gradje između arhiva i imaoца arhivske gradje vrši se na osnovu podzakonskih akta o primo-predaji arhivske gradje, kojeg usvaja Ministarstvo kulture, omladine i sporta po predlogu Uprave kosovskih arhiva.
- 10.5. Imalac arhivske gradje snosi sve troškove oko primo-predaje arhivske gradje od mesta predaje do mesta prijema.

- 10.6. Arhivska gradja predaje se registrovana i evidentirana u skladu sa pravilima. Ukoliko arhivska gradja nije sredjivana po metodologiji rada utvrdjenoj od arhiva, arhiv utvrdjuje rok u kojem se imalac obavezuje da je sredjuje, ali, ukoliko imalac u tom roku ne sredjuje arhivsku gradju, arhiv može je sam sredjivati o trošku imalaca.
- 10.6.1. Troškovi iz prethodne tačke obračunavaju se po tarifi koju utvrdjuje arhiv koji je sredjivao arhivsku gradju, uz saglasnost i odobrenje Uprave kosovskih arhiva.

Član 11.

- 11.1. U slučaju administrativno-teritorijalnih promena, reorganizacije delatnosti javnih organa, obavestava se Uprava kosovskih arhiva i nadležni arhivi.
- 11.2. Kada nevladini organi i privatna fizička i pravna lica obustave svoju delatnost, kada više ne postoje i nemaju zakonski priznatog naslednika, dokumenta od istorijskog, naučnog i nacionalnog interesa koja poseduju, predaju se nadležnom arhivu.

Član 12.

- 12.1. Arhivska gradja stvorena radom pojedinaca i porodica može se predati arhivu putem poklona, kupovine i deponovanja. Prilikom primo-predaje utvrdjuje se način i uslovi čuvanja i korišćenja arhivske gradje.
- 12.2. Dokumenta nevladinih organa, fizičkih i pravnih lica, privatnih i visokih državnih funkcionera, političkih, kulturnih i naučnih ličnosti, stvorena van njihove javne delatnosti, proglašena od istorijskog nacionalnog interesa, predaju se nadležnom arhivu, po njihovoj želji ili naslednika, u dogovoru sa njima.

Član 13.

Kada se radi o filmu , dokumentarnom ili igranom , od historijskog kulturnog ili naučnog značaja, direktor Arhiva Kosova i Ministarstvo kulture, omladine i sporta, preduzeće mere da se jedna kopija scenarija, dijaloglista, poster, fotografije, odkupe i sacuvaju u Arhiv Kosova.

KORIŠĆENJE JAVNE ARHIVSKE GRADJE

Član 14.

- 14.1. Arhivska gradja se održava, čuva i koristi za obrazovne, naučne, kulturne i informativne potrebe, za profesionalni rad i građanske potrebe.
- 14.2. Arhivsku gradju, pod određenim uslovima i postupku, bez razlika po bilo kom osnovu, mogu je koristiti građani Kosova.
- 14.3. Istraživanje i korišćenje arhivske gradje, komunikacija javnih dokumenata i sredstava istraživanja, spada u osnovna prava građana o slobodnom i neometanom informisanju i kao takva se, u principu, ne može ograničavati.
- 14.4. Kada se oceni da je od opšteg ili javnog, naučnog, kulturnog ili obrazovnog interesa, shodno zakonu i po postupku određenim podzakonskim aktom, mogu se odrediti izuzeća iz st. 14.3. ovog člana.
- 14.5. Kada se jedan akt, spis, predmet ili delo, tretira arhivskom gradjom, po određenom postupku, stavlja se na javnu upotrebu.

Član 15.

- 15.1. Javni dokument iz člana 16. ovog zakona, u određenom vremenu, postupku i pod određenim uslovima, može zatražiti i da ga ima na upotrebu, odnosno na normalno korišćenje, svako fizičko ili pravno lice, bez ikakvih diskriminatorskih uslova.
- 15.2. Nadležni arhiv, u skladu sa članom 16.2.3. ovog zakona, može odbijati zahtev iz čl. 17.stav 5. ovog zakona. Zahtev se može odbijati usmeno, ali na insistiranje tražioca i u pismenoj formi, rešenjem. Protiv rešenja tražioc može uložiti žalbu nadležnom arhivu u roku od petnaest dana, koju, u postupku, rešava Uprava kosovskih arhiva.

Član 16.

- 16.1. Arhivska gradja (dokumenta iz arhivskih fondova i zbirki) se, u nacelu, daje na upotrebu po kratkom, jednostavnom i brzom postupku.
- 16.2. Dokumenta iz arhivskih fondova i zbirki se, po pravilu, daju na korišćenju 30 godina nakon godine njihovog nastanka.
 - 16.2.1. Odredjene kategorije dokumenata, koja sadrže značajne podatke po bezbednost posebnih državnih interesa, ličnosti, pojedinaca i dr., istražne i sudske dosije i

dokumenta koja sadrže podatke o identitetu pojedinca, daju se na korišćenju 75 godina nakon godine njihovog nastanka.

- 16.2.2. Dokumenta utvrđenih kategorija iz st. 2. i 2.1. daju se na korišćenju pre rokova utvrđenim ovim zakonom u posebnim slučajevima i jedino uz odobrenje njihovog vlasnika, a ona koja se čuvaju pri arhivama, jedino uz odobrenje Uprave kosovskih arhiva.
- 16.2.3. Arhivska gradja upravnih, informativnih i istražnih institucija je, po pravilu, zatvorena. Ova gradja se može otvoriti jedino za lica visokog nivoa (koja će obavljati političke funkcije).
- 16.3. Arhivska gradja koja sadrži podatke od posebnog značaja za ličnost pojedinca, pravnog lica ili državu, istražne dosije i tajne informacije raznih nivoa i karaktera, može se dati na upotrebu pod posebnim uslovima i postupku, utvrđenim zakonom.
- 16.4. Zabrana korišćenja arhivske gradje vrši se rešenjem Uprave .

Član 17.

- 17.1. Korišćenje arhivske gradje je, u načelu, besplatno.
- 17.2. Izuzetno od st. 1. ovog člana, arhiv vrši naplatu svojih usluga po zahtevu korisnika gradje.
- 17.3. Iznos naplate za arhivske usluge određuje se podzakonskim aktom o tarifama arhivskih usluga, koji usvaja Uprava kosovskih arhiva.
- 17.4. Strane institucije, kao i strani građani, mogu koristiti arhivsku gradju shodno konvencijama, kao i međunarodnim sprazumima na osnovu faktickog reciprociteta. Strani građani mogu koristiti arhivsku gradju na osnovu odobrenja Uprave kosovskih arhiva.
- 17.5. Arhivski autoritet rešenjem zabranjuje korišćenje arhivske gradje na načinu, po postupku i u periodu u kojem se povredjuje:
- bezbednost, zaštita i spoljni odnosi;
 - javna bezbednost;
 - preventivno delovanje, otkrivanje i gonjenje kriminalne delatnosti;
 - privatni život i zakoniti privatni interesi;
 - trgovinski interesi, privredni, javni ili privatni interes;
 - ravnopravnost stranaka u određenoj jurisdikcijskoj instanci;

- priroda i životna sredina;
 - nadzorna misija, inspekcija ili kontrola od administracije;
 - finansijska, monetarna ili poreska politika;
 - poverenje u donošenju odluka u okviru ili između javnih organa vlasti u cilju unutrašnje pripreme određenog dosijea od strane autoriteta;
 - bilo koji dokument u posedu javnog arhiva na Kosovu koji sadrži informacije ili činjenice koja mogu povrediti osnovna ljudska prava individue, posebno pravo na čast i intimnost kao što je naglaseno Evropskom Konvencijom o ljudskim pravima i njenim Protokolom može se neobezbediti odnosno učiniti dostupnim na bilo koji način.
- 17.6. Arhivi izdaju uverenja o činjenicama koje sadrži arhivska gradja na osnovu Zakona o upravnom postupku. Izdato uverenje ima snagu odgovarajućeg javnog dokumenta.

ARHIVSKA MREŽA I SLUŽBA

Član 18.

- 18.1. U cilju stvaranja, čuvanja, zaštite i adekvatnog korišćenja arhivske gradje i unapredjenja arhivske delatnosti, stvara se arhivska mreža Kosova.
- 18.2. Arhivska mreža Kosova stvara se putem funkcionalnog povezivanja svih arhivskih institucija Kosova.
- 18.3. Arhivska mreža Kosova stvara se, organizuje i funkcioniše shodno podzakonskom aktu o arhivskoj mreži Kosova, kojeg usvaja Uprava kosovskih arhiva.

Član 19.

- 19.1. Arhivska služba Kosova se obavlja putem arhivskih institucija Kosova.
- 19.2. Arhivska služba Kosova jeste funkcionalna celina delatnosti, usluga i aktivnosti arhivskih institucija Kosova.
- 19.3. Arhivska služba Kosova se obavlja u skladu sa zakonom i ostalim aktima donetim radi njegove primene.

ARHIVSKE INSTITUCIJE

Član 20.

- 20.1. Arhivsku službu Kosova obavljaju arhivske institucije.
- 20.2. Arhivske institucije Kosova su:
 - 20.2.1 Arhiv Kosova;
 - 20.2.2 medjuopštinski arhivi;
 - 20.2.3 opštinski arhivi;
 - 20.2.4 specijalni arhivi , i
 - 20.2.5 privatni arhivi.

Član 21.

- 21.1. Arhiv Kosova osniva Skupština Kosova
- 21.2. Medjuopštinski arhiv se osniva sporazumom dveju ili vise opstina. Ministarstvo kulture, omladine i sporta potvrđice sporazum u smislu stava 21.2 nakon prethodno pribavljenog strucnog misljenja Uprave kosovskih arhiva.
- 21.3. Opštinski arhiv, na osnovu zakona, po predlogu izvršnog organa i mišljenju direktora Uprave kosovskih arhiva, osniva se odlukom odgovarajuće opštinske skupštine.
- 21.4. Sve opštinske skupštine na Kosovu su obavezne da u cilju zaštite arhivske gradje osnivaju arhive.
- 21.5. Specijalni arhiv, na osnovu zakona, po pribavljenom mišljenju direktora Uprave kosovskih arhiva, osniva se odlukom određenog fizičkog ili pravnog subjekta. Specijalni arhiv se osniva i organizuje u korist obavljanja funkcije osnivača.
- 21.6. Privatni arhiv, na osnovu zakona, osniva se od privatnog fizičkog ili pravnog lica.

ORGANIZACIJA ARHIVSKIH INSTITUCIJA

Član 22.

- 22.1. Organ javne arhivske institucije je direktor.
- 22.2. Direktor arhiva bira se i razresava saglasno zakonskim odredbama o civilnoj službi.

Član 23.

- 23.1. Direktor Arhiva Kosova:
 - 23.1.1. Treba da ima visoku stručnu spremu iz oblasti arhivistike ili iz ostalih društvenih nauka, menedžerske sposobnosti i najmanje pet godina stručnog iskustva iz ovih oblasti.
 - 23.1.2. Zakonski je zastupnik arhiva.
 - 23.1.3. Organizuje i vodi rad, delatnost i funkcionisanje arhiva.
 - 23.1.4. Odgovoran je za organizaciju i funkcionisanje arhiva u skladu sa zakonom.
 - 23.1.5. Odgovoran je za ostvarivanje funkcija arhiva u odnosu na njegove korisnike kao i za ostvarivanje zakonskih prava stručnog, tehničkog i pomoćnog osoblja u arhivu. Predlaže strukturu stručne, tehničke i pomoćne službe arhiva, koju po utvrdjenom postupku usvaja Uprava kosovskih arhiva.
 - 23.1.6. Obavlja druge poslove i radne zadatke utvrdjene ovim zakonom i ostalim odgovarajućim aktima .

Član 24.

- 24.1. Direktor Arhiva Kosova je istovremeno i direktor Uprave kosovskih arhiva, bira se po postupku javnog konkursa od Ministarstva kulture, a pod uslovima utvrdjenim zakonom i statutom arhiva, može se razrešiti i pre isteka perioda na koji je biran.
- 24.2. Direktor medjuopštinskog arhiva, po postupku javnog konkursa, na osnovu zajedničkog predloga izvršnih organa odgovarajućih opština, bira se odlukom Uprave kosovskih arhiva, i po postupku utvrdjenim zakonom i statutom medjuopštinskog arhiva, može se razrešiti i pre isteka perioda na koji je biran.

- 24.3. Direktor opštinskog arhiva se, po postupku javnog konkursa, na predlog nadležnog izvršnog organa i po mišljenju Uprave kosovskih arhiva, bira se odlukom odgovarajuće opštinske skupštine, a po postupku određenog zakonom i statutom arhiva, može se razrešiti pre isteka perioda na koji je biran.
- 24.4. Direktora, odnosno upravnika specijalnih arhiva, u skladu sa odgovarajućem aktu o unutrašnjoj organizaciji, imenuje i razrešava njegov osnivač.

Član 25.

- 25.1. U Arhivu Kosova formira se upravni odbor od sedam članova.
- 25.2. Upravni odbor iz st. 1 ovog člana sastoji se od:
- 25.2.1 jednog stručnog predstavnika arhiva Kosova;
 - 25.2.2 jednog predstavnika iz redova medjuopštinskih arhiva;
 - 25.2.3 jednog predstavnika Ministarstva kulture;
 - 25.2.4 jednog predstavnika Instituta istorije;
 - 25.2.5 jednog predstavnika Akademije nauka i umetnosti;
 - 25.2.6 jednog predstavnika Prištinskog univerziteta;
 - 25.2.7 direktora arhiva, odnosno Uprave.

Član 26.

- 26.1. Upravni odbor :
- 26.1.1. Utvrđuje razvojnu politiku arhiva.
 - 26.1.2. Utvrđuje razvojni, finansijski i radni plan i program arhiva.
 - 26.1.3. Razmatra, analizira, utvrđuje politiku stručnog, tehničkog i pomoćnog osoblja, finansiranja, investicija, delatnosti, službe, mreže, arhivske gradje i predlaže mere i metode njihovog ostvarivanja.
 - 26.1.4. Daje opšta i konkretna uputstva i preporuke o organizaciji i funkcionisanju arhivske službe, odnosno arhiva.
 - 26.1.5. U proceduri imenovanja i razrešenja direktora daje mišljenje i obrazloženje mišljenja.
 - 26.1.6. Obavlja druge poslove i delatnosti utvrđenim odgovarajućim aktom Uprave kosovskih arhiva, koja je u okviru Arhiva Kosova.

- 26.2. Upravni odbor se organizuje i funkcioniše shodno Pravilniku o Upravnom odboru, koji se usvaja većinom glasova članova .

Član 27.

- 27.1. Na osnovu zakona, Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta , po predlogu direktora Arhiva Kosova, osniva Upravu Kosovskih Arhiva.
- 27.2. Uprava Kosovskih Arhiva je u sastavu Arhiva Kosova, upravlja i nadzire arhive Kosova kao i organizuje i kontrolise arhivsku delatnost u Arhivskoj službi Kosova.
- 27.3. Odlukom iz st. 1. ovog člana utvrđuju se položaj i zadaci Uprave, broj stručnih i tehničkih radnika i opšte funkcije Uprave Kosovskih Arhiva.

Član 28.

Uprava kosovskih arhiva je nadzorni organ ovlašćen je za davanje stručnih upustava arhivskim ustanovama Kosova obavezujućim u saglasnosti sa zakonom, i ovlašćena je da preduzme mere za njihovu realizaciju; od arhivskih institucija traži podatke, preduzimanje radnji, mera i aktivnosti, kao i preduzima mere shodno zakonu i aktu iz st. 1. člana 27 zakona. Obavlja i druge poslove i delatnosti i vrši ostale funkcije utvrđene zakonom i ostalim odgovarajućim aktima.

Član 29.

- 29.1. Arhiv Kosova :
- 29.1.1. Čuva, štiti i upravlja arhivskom građom javnih organa i organizacija, fizičkih i pravnih lica, porodica i drugih subjekata, čija se delatnost prostire ili se prostirala na teritoriji Kosova ili njegovim delovima, a odnosi se na nasledjeni dokumenat iz kosovske prošlosti, centralnih institucija i privatnih subjekata, koji su presli u javnu ili državnu svojinu.
- 29.1.2. Vodi tačnu i potpunu evidenciju arhivske gradje od javnog značaja gde god se ista nalazi.
- 29.1.3. Vodi evidenciju o inventaru i o informativnim, naučnim, kulturnim i drugim sredstvima bastine, kao i referencije o arhivskoj se gradji gde god se ona nalazi.
- 29.1.4. Na profesionalan način drži, čuva, konzervira, sredjuje i obradjuje arhivsku gradju i u tom pravcu utvrđuje potrebne kriterijume za Upravu Kosovskih Arhiva.

- 29.1.5. Obezbeđuje uslove za korišćenje arhivske gradje.
- 29.1.6. Vršiti istraživanja i obavlja stručne poslove radi kompletiranja arhivskih fondova i arhivske gradje.
- 29.1.7. Obavlja naučno-stručne poslove iz arhivistike putem studija, programa i projekata za razvoj i unapređivanje arhivske službe.
- 29.1.8. Objavljuje studije i kataloge zbiraka u funkciji informativne, kulturne, obrazovne i naučne delatnosti.
- 29.1.9. Organizuje predavanja, izložbe i druge oblike arhivske, naučne i kulturne delatnosti,
- 29.1.10. Organizuje obuku, kurseve, predavanja i druge oblike stručnog osposobljavanja i usavršavanja arhivskog kadra na Kosovu, kao i obavlja druge poslove i delatnosti utvrdjene Zakonom i opštim pravnim aktima, koji se odnose na arhive i arhivsku delatnost.
- 29.1.11. Arhiv Kosova, shodno zakonu, može da obavlja i druge poslove i arhivske delatnosti.
- 29.2. Sediste Arhiva Kosova je u Pristini.

Član 30.

- 30.1. Medjuopštinski arhiv :
 - 30.1.1. Obavlja arhivsku delatnost od interesa za opštine koje pokriva svojim službama.
 - 30.1.2. Čuva, štiti, razvrstava i kategorizuje arhivsku gradju koja se odnosi na odgovarajuće opštine.
 - 30.1.3. Obradjuje, upotrebljava i stavlja na uslugu arhivsku gradju na nivou područja koje pokriva, kao i
 - 30.1.4. Obavlja arhivsku delatnost shodno arhivskim normama i standardima.
- 30.2. Medjuopštinski arhiv utvrdjuje način funkcionisanja i obavljanja medjuopštinske arhivske službe.
- 30.3. Medjuopštinski arhiv obavlja svoju delatnost na teritorijama opština koje ga osnivaju.

Član 31.

31.1. Opštinski arhiv

31.1.1: Obavlja arhivsku delatnost za potrebe odgovarajuće opštine.

31.1.2: Arhivsku delatnost i službu obezbeđivanja, prikupljanja, klasificiranja, čuvanja, zaštite, odabiranja i upotrebe arhivske gradje vrši shodno odluci o njegovom osnivanju, obaveznim stručnim uputstvima odgovarajućeg arhivskog autoriteta, kao i arhivskim standardima uopšte.

31.2: Odlukom iz st. 1. ovog člana, utvrđuje se unutrašnja organizacija i funkcionisanje opštinskog arhiva.

Član 32.

32.1. Specijalni arhiv obavlja poslove i delatnosti shodno aktu o osnivanju, kao i aktu o unutrašnjoj organizaciji i njegovom funkcionisanju.

32.2. Specijalni arhiv, u vezi sa zakonskim zahtevima koji se odnose na opšte interese, kulturnu, obrazovnu, istorijsku i naučnu baštinu, arhivsku gradju od posebnog značaja, odgovoran je Upravi kosovskih arhiva i u slučajevima utvrđenim opštim pravnim aktom.

32.3. Organ, iz st. 2. ovog člana, u pitanjima utvrđenim tom odredbom, ovlašćen je da o radu i delatnostima specijalnog arhiva obavlja arhivsku nadzornu vlast.

Član 33.

33.1. Privatni arhiv je arhivska jedinica koja se osniva od fizičkog, ili privatno- pravnog lica.

33.2 Privatni arhiv, u slučajevima iz člana 36. zakona, podleže nadzoru odgovarajućeg arhivskog autoriteta iz člana 44 ovog zakona.

33.3 Arhivi iz st.1.i 2. ovog člana dužni su da blagovremeno i uredno obaveštavaju upravu kosovskih arhiva o materijalu i arhivskoj gradji od posebnog značaja i opšteg interesa koju poseduju, kao i da se pridržavaju njenih zahteva u cilju zaštite, čuvanja i zakonitog korišćenja.

Član 34.

Arhivski autoriteti, kao institucije koje obavljaju arhivsku delatnost, dužni su da informišu javnost o njegovom pravu na korišćenju arhivske gradje, kao i o uslovima i načinu njenog koriscenja; da primene savremene metode i postupke o stvaranju, čuvanju, odabiranju i pravilnom korišćenju arhivske gradje; da vrse koordinaciju i saradjuju u aktivnostima izmedju arhivskih institucija kao i organa, organizacija i javnih institucija i privatnih subjekata koji stvaraju, poseduju i koriste arhivsku gradju; da preduzmu potrebne mere i radnje radi unapredjivanja arhivske službe i efikasnog obavljanja arhivske delatnosti; da stvaraju stručni arhivski kadar i da isti usavršavaju u skladu sa savremenim potrebama arhiva u zemlji i van nje; da stručnom, tehničkom i pomoćnom osoblju obezbedjuju ostvarivanje prava iz rada i radnog odnosa, kao i da svoj rad, i delatnost obavljaju na transparentan način.

Član 35.

- 35.1. Organi, organizacije, institucije , javni i privatni subjekti, shodno zakonu i standardima o radu javne uprave, treba da organizuju službu pisarnice i arhiva.
- 35.2. Pisarnica iz st. 1. ovog člana je tehničko-stručna služba za evidentiranje i obradu javnih i službenih dokumenata, kao i za njihovo klasificiranje i čuvanje. U ovim pitanjima, arhivski autoritet je ovlašćen da obavlja stručni nadzor i preduzme određene mere u cilju organizovanja i njihovog pravilnog i efikasnog funkcionisanja.

Član 36.

- 36.1. Uprava kosovskih arhiva, odgovarajucem aktom, utvrdjuje: osnovne uslove potrebne za stručni, tehnički i pomoćni arhivski kadar; potrebne prostorije za vrsenje delatnosti i arhivske službe; osnovne uslove za smestaj, zastitu i čuvanje arhivske gradje; potrebne uslove za smestaj, cuvanje i adekvatno koriscenje arhivske gradje, materijalna i finansijska sredstva potrebna za rad i funkcionisanje arhiva kao i utvrdjuje zahteve, normative i arhivske standarde obavezne za aktivnost, delatnost i rad kosovskih arhiva.
- 36.2. Dozvola za rad arhiva se izdaje kada su ispunene uslovi i zahtevi utvrdjeni zakonom.

Član 37.

- 37.1. Javni arhiv, na osnovu zakona, ima svoj statut.
U skladu sa statutom, arhiv donosi odgovarajuće akte kojima uredjuje organizaciju, funkcionisanje aktivnosti i delatnosti svoga rada.
- 37.2. Statut arhiva predlaže odgovarajući arhiv i usvaja ga njegov osnivač.

STRUČNO ARHIVSKO OSOBLJE

Član 38.

- 38.1. Stručne arhivske poslove obavljaju arhivski radnici sa stručnim zvanjima: pomoćnik arhiviste, restaurator, pomoćnik arhiviste I klase, visoki pomoćnik arhiviste, arhivista, konservator, visoki arhivista, arhivski savetnik (u nastavku: arhivski radnici).
- 38.2. Ogovarajućem aktom o stručnom osoblju kosovskih arhiva, kojeg usvaja Uprava kosovskih arhiva, utvrđuju se uslovi sticanja arhivskih zvanja, poslovi i arhivski zadaci koje treba da obavljaju stručni arhivski radnici, kao i ostala pitanja u vezi sa stručnim, tehničkim i pomoćnim arhivskim kadrom.
- 38.3. Stručni arhivski radnici se, na poslove i radne zadatke, raspoređuju prema stručnoj spremi, radnom iskustvu i stručnim zvanjima.
- 38.4. Arhivski radnici koji obavljaju arhivske poslove za koje ne raspolažu kvalifikacije iz st. 1. ovog člana, da bi obavili te poslove treba da u roku od jedne godine od početka primenjivanja ovog Zakona steknu odgovarajuće kvalifikacije.

Član 39.

- 39.1 Arhivski radnik, obavezan je da arhivske poslove obavlja shodno stručnim i zakonskim zahtevima i mimo uticaja aktuelnih politika.
- 39.2 Arhivski radnik je dužan da čuva službenu tajnu u odnosu na službu i arhivsku delatnost tokom radnog procesa , kao i po prestanku rada u arhivu.

PRIVATNA ARHIVSKA GRADJA I PRIVATNI ARHIVI

Član 40.

- 40.1. Privatna arhivska gradja je arhivska gradja u privatnoj svojini fizičkih ili pravnih lica.
- 40.2. Privatni arhiv se osniva, organizuje i funkcioniše u skladu sa čl. 33. Zakona. U pitanjima iz člana 33. zakona, privatni arhiv podleže javnom režimu kao i javni arhivi.
- 40.3. Klasificiranje privatne arhivske gradje, u pitanjima iz st.2. ovog člana, ne menja njen svojinski odnos. Vlasnik klasificiranog privatnog arhiva, dužan je da Upravu kosovskih arhiva, odmah ali najkasnije u roku od sedam dana, obavesti o bilo kakvoj svojinskoj promeni koja se odnosi na arhiv.

- 40.4. Arhivska gradja od istorijskog, kulturno bastinskog i nacionalnog značaja u privatnoj svojini, upravlja se shodno onoj u javnoj svojini.

Član 41.

- 41.1. Materijal i arhivska gradja pravnih lica u društvenoj svojini, koji se transformisu u privatnoj svojini, ostaje u javnom vlasništvu, upravljanju i javnoj upotrebi.
- 41.2. Materijal i arhivsku gradju iz st.1. ovog člana, po odluci Uprave kosovskih arhiva, uzima na raspolaganju odgovarajući arhiv.
- 41.3. Kada pristupi postupku svojinske transformacije, društveni pravno lice koji raspolaže arhivskim materijalom ili gradjom, dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 dana, informiše Upravu kosovskih arhiva.

Član 42.

- 42.1. Fizičko ili pravno lice, koji po bilo kom osnovu raspolaže privatnom arhivskom gradjom od posebnog značaja iz člana 33. zakona, dužan je da blagovremeno i na uredan način informiše nadležni arhivski autoritet, da štiti, čuva, i uredno upotrebljava gradju, da vrši potpunu i tačnu registraciju i da po potrebi vrši snimanje, kao i da preduzima potrebne mere za njenu zaštitu, čuvanje i prikladnu upotrebu.
- 42.2. Fizičko i pravno lice, koji raspolaže arhivskom gradjom iz st.1. ovog člana, dužan je da nadležnom arhivskom autoritetu dozvoli neometan uvid u način održavanja, zaštite, čuvanja i njenog korišćenja.
- 42.3. Kada imalac arhivske gradje od posebnog znacaja nepostupa po zahtevima clana 33 i stava 1 ovog clana, nadlezni arhivski autoritet ovlasćen je da preduzima potrebne mere za održavanje, zastitu, cuvanje i njeno pravilno koriscenje.
- 42.4. Organ iz st.3. ovog člana, osim ostalih mera koje ocenjuje prikladnim, može tu arhivsku gradju oduzeti vlasniku arhivske gradje. Arhivsku gradju nadležni arhivski autoritet oduzima privremeno ili trajno. Svojinsko pitanje arhivske gradje uređuje se u skladu sa odgovarajućem aktu iz člana 10.4. zakona.

Član 43.

- 43.1. Imalac privatne arhivske gradje, svojom arhivskom gradjom raspolaže slobodno po volji.
- 43.2. Pod istim uslovima, javni arhiv ima pravo prece kupovine arhivske gradje iz st.1.ovog člana. U slučaju raspolaganja arhivskom gradjom iz člana 12. zakona, nadležni javni arhiv je jedini subjekat koji je može otkupiti, odnosno uzeti u posed tu arhivsku gradju.

INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 44.

- 44.1. Inspekcijski nadzor arhivske službe, arhivske delatnosti i rada, kao i arhivskog funkcionisanja, shodno zakonu, vrši Uprava kosovskih arhiva.
- 44.2. Tokom obavljanja funkcije inspekcijskog nadzora, organ iz st.1. ovog člana je ovlašćen da preduzme administrativne mere utvrdjene zakonom.
 - 44.2.1. Organ iz st.2. ovog člana, tokom obavljanja nadzorne inspekcijske funkcije, pored administrativne mere, može dati naredbu ili obavezujuće administrativno uputstvo.
- 44.3. Arhiv je dužan pridržavati se mera, naredbi, kao i stručnih uputstava organa iz st. 1. člana 44. zakona.
- 44.4. Inspekcijski nadzor se utvrdjuje i primenjuje shodno zakonu i odgovarajućem aktu donetog od Uprave kosovskih arhiva.

FINANSIRANJE ARHIVA

Član 45.

- 45.1. Uprava arhiva, Arhiv Kosova, medjuopštinski arhivi kao javni arhivi, finansiraju se iz Kosovskog budžeta.
- 45.2. Opštinski arhivi finansiraju se od opštinskog budžeta.
- 45.3. Javni arhiv obezbedjuje dopunska finansijska i materijalna sredstva i od donacija, zavestanja, zadužbina, kao i od ostalih izvora shodno zakonu.

- 45.4. Specijalni arhiv finansira se od osnivača.
- 45.5. Privatni arhiv finansira se od vlasnika.
- 45.6. Privatni-javni arhiv finansira se od vlasnika, ali po sporazumu može se finansirati od vlasnika i od javnih materijalnih i finansijskih sredstava ili drugih subjekata.

KAZNE NE ODREDBE

Član 46.

- 46.1. Svako fizičko ili pravno lice u arhivskim pitanjima je dužan pridržavati se zakonskim odredbama.
- 46.2. Fizičko i pravno lice, u prekršajnim arhivskim pitanjima, kažnjava se novčanom novčanom kaznom.

Član 47.

- 47.1. Uništavanje ili zloupotreba arhivske gradje iz člana 5. st.3., kao i stvaralac i imalac arhivske gradje koji ne prijavi radi evidentiranja arhivsku gradju shodno čl. 7. stav 2. zakona, kažnjava se novčanom novčanom kaznom od 500-2500 Eura.
- 47.2. Stvaralac i imalac javne arhivske gradje, koji ne štiti, ne čuva i ne upotrebljava arhivsku gradju na način utvrdjen članom 7. st. 3. Zakona, kažnjava se novčanom novčanom kaznom od 500-2500 Eura.
- 47.3. Stvaralac i imalac arhivske gradje koji shodno čl. 7. st.4. zakona, ne obezbedjuje organizacione i tehničke uslove za zaštitu i čuvanje arhivske gradje, kažnjava se novčanom novčanom kaznom od 250-2000 Eura.
- 47.4. Stvaralac i imalac arhivske gradje koji ne vrši odabiranje arhivske gradje na način utvrdjen članom 9. st.1. Zakona, kažnjava se novčanom kaznom od 300-1500 Eura.
- 47.5. Stvaralac, imalac ili drugi subjekat koji vrši primo-predaju arhivske gradje suprotno članu 10. st.4. zakona, kažnjava se novčanom novčanom kaznom od 500-2500 Eura.

- 47.6. Kada se državni ili javni organ ili organizacija reorganizuje u strukturnom, funkcionalnom ili administrativno-teritorijalnom pogledu i koji stvara ili poseduje arhivsku gradju, na način i u roku utvrdjenom članom 11. st.1. zakona, ne informiše Upravu kosovskih arhiva, njegov, odnosno njen zakonski zastupnik kažnjava se od 250-1000 Eura.
- 47.7. Kada se državni ili javni organ ili organizacija nalazi u stečajnom postupku, koji stvara ili poseduje arhivski materijal ili gradju, a ne informiše organ iz člana 11. st.2. Zakona, njegov, odnosno njen zakonski zastupnik kažnjava se od 250-1000 Eura.
- 47.8. Stvaralac ili imalac javne ili privatne arhivske gradje tretirane od posebnog interesa, koji tu gradju shodno čl. 12. Zakona ne predaje nadležnom arhivu, kažnjava se novčanom kaznom od 1000-3500 Eura.
- 47.9. Kada se arhivska gradja uslovljava zahtevima koji prouzrokuju bilo kakvu razliku za korisnika suprotno članu 14. st.3. zakona, zakonski zastupnik arhiva kažnjava se novčanom kaznom od 250-1000 Eura, dok arhiv od 500-2000 Eura.
- 47.10. Kada arhivski autoritet daje arhivsku gradju na korišćenje suprotno članu 16. zakona, kažnjava se novčanom kaznom: zakonski zastupnik od 250-1000 Eura, dok institucija od 500-2000 Eura.
- 47.11. Kada arhivski autoritet ne zabranjuje ili ne ograničava upotrebu arhivske gradje na način utvrdjen članom 17. st.2. al.1. zakona, kažnjava se novčanom kaznom: zakonski zastupnik od 500-2000 Eura, dok arhiv od 1000-4000 Eura.
- 47.12. Kada shodno čl.33. st. 3. zakona, arhiv ne informiše Upravu kosovskih arhiva o arhivskoj gradji koju stvara, poseduje ili koristi, a koja je od posebnog značaja, kažnjava se novčanom kaznom: zakonski zastupnik od 250-500 Eura, dok arhivska institucija od 500-1000 Eura.
- 47.13. Arhivski radnik koji postupa suprotno načelu stručnosti, shodno čl. 39. st.1. zakona, kažnjava se novčanom kaznom od 1500-3500 Eura.
- 47.14. Pravno lice koji je u proceduri bankrota, koji stvara ili poseduje arhivski materijal ili gradju, koji blagovremeno i na način utvrdjen članom 44. st.3. Zakona, ne informiše nadležni arhivski autoritet, kažnjava se novčanom kaznom: pravno lice od 500-3000 Eura, dok njegov zakonski zastupnik od 250-1500 Eura.
- 47.15. Pravno lice koji stvara ili poseduje arhivski materijal ili gradju, a koji nadležnom arhivskom organu ne odobrava pristup na način utvrdjen članom 44. st. 2. Zakona, kažnjava se novčanom kaznom: zakonski zastupnik od 250-1500 Eura, dok pravno lice od 500-3000 Eura.

47.16. Kaznene mere iz ovog člana, po prijavi odgovarajućeg arhiva, shodno zakonu, po utvrđenom postupku, određuje nadležni sud.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 48.

- 48.1. U roku od šest meseci od dana stupanja na snagu zakona, shodno ovom zakonu, vrši se institucionalno organizovanje javnih arhiva, specijalnih arhiva i privatno-javnih arhiva Kosova.
- 48.2. U roku od šest meseci od dana konstituisanja Uprave Kosovskih Arhiva, ova Uprava, donosi odgovarajuće akta shodno ovom zakonu.
- 48.3. Arhivske institucije, u sprovođenju akata iz st.2. ovog člana, u roku od šest meseci donose svoje statute i odgovarajuće akte.
- 48.4. Arhivske institucije koja postoje do dana usvajanja zakona, a koja nisu utvrđena shodno ovom zakonu, reorganizirat će se u skladu sa st. 1. ovog člana.

Član 49.

- 49.1. Stupanjem na snagu ovog zakona, prestaje da vazi Zakon o arhivskoj gradnji i arhivskoj službi (Sl List SAP Kosova br. 50/76).
- 49.2. Ovaj Zakon stupa na snagu od dana objavljivanja.

Zakon br. 2003 / 7
17. Aprila 2003

Predsednik Skupstine Kosova

Akademik Nexhat Daci